

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-02-26
Besvaras senast
2018-03-07 kl. 12.00

Till statsrådet Peter Eriksson (MP)

2017/18:851 Inkomsteffekter av bruksvärdessystemet

I november 2017 publicerade Riksrevisionen en granskningsrapport där inkomsteffekterna av det statliga systemet för hyressättning, bruksvärdessystemet, studerats under en tid av stor bostadsbrist. Riksrevisionens rapport visar att tillgången till en hyresrätt på en bristmarknad har en effekt på både utbildningsnivå och arbetsinkomst.

I sin rapport har Riksrevisionen granskat ett bostadslotteri i Solna, Stockholms län, under åren 2003–2013. Ett kommunalt bostadsbolag lottade då ut drygt 600 förstahandskontrakt. Granskningen av bostadslotteriet visar att de personer som tilldelades ett förstahandskontrakt i genomsnitt hade sänkt sina årsarbetsinkomster med 50 000 kronor efter tre till fem år jämfört med dem som inte tilldelades en hyresrätt i lotteriet. Samtidigt konstaterar Riksrevisionen att flytten hade en positiv inverkan på de boendes utbildningsnivå, då andelen som tog högskoleexamen ökade med 10 procent. Den negativa effekten på årsinkomsten fanns dock kvar även när hänsyn togs till att sänkt inkomst kunde vara en effekt av påbörjade studier.

Rapporten från Riksrevisionen visar att en lägenhet med en hyra under marknadsnivå skapar ett ekonomiskt värde som ger hyresgästen möjlighet att sänka sin arbetsinkomst. Riksrevisionens studie är sannolikt första gången som det empiriskt har kunnat beläggas att bruksvärdessystemet påverkar hur mycket människor arbetar, säger Riksrevisionen själv i en kommentar till rapporten.

Riksrevisionen pekar i rapporten på att det finns ett värde för hyresrättsinnehavaren för lägenheten som kan användas vid exempelvis köp av en annan bostad. Frågan som uppstår utifrån denna slutsats är om det finns, eller kan uppstå, problem med dolda värden för den som innehar ett hyreskontrakt på en hyresrätt, och om bruksvärdessystemet de facto når de målgrupper på hyresmarknaden som det är avsett att nå.

Granskningen belyser även kopplingen mellan hushållens inkomst och segregation. Att genomsnittsinkomsten är lägre i hyresrätter än i bostadsrätter används ofta som ett argument för att bruksvärdessystemet minskar inkomstsegregationen. Granskningen visar emellertid att en förklaring till dessa inkomstskillnader kan vara den negativa inkomsteffekt som bruksvärdessystemet i sig genererar. Inkomst kan därför inte längre ses som en optimal indikator på om bruksvärdessystemet minskar segregationen eller inte.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga statsrådet Peter Eriksson följande:

Vilka generella slutsatser drar statsrådet av Riksrevisionens rapport om inkomsteffekter av bruksvärdessystemet?

.....

Lars Beckman (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander